

## Átak 2022, alibátar

Dato: 10.08.2022

### **Upprunin til átakið:**

8. apríl 2021 sakk alibáturinn Krossteinur hálvan fjórðing suður úr Porkerisnesi. Tveir mans vóru við bátinum og báðir blivu tíbetur bjargaðir yvir á annan bát. Krossteinur liggur á havsins botni og tí kann orsøkin til at báturinn sakk ikki staðfestast við vissu.

Kanningarnar hjá Sjóvinnustýrinum vísa ikki á eina ávísu ella fleiri beinleiðis orsøkir til at Krossteinur sakk, men kanningin gevur ábendingar um, hvat kann vera hent, og Sjóvinnustýrið avgjórði tí at seta eitt átak í verk fyri at finna útav hvussu støðan er umborð á froyisku alibátunum.

Sí frágreiðing: <https://fma.fo/wp-content/uploads/2021/11/krossteinur-frageiding-1.pdf>

### **Alibátar, stutt lýsing:**

Flestu alibátarnir í froyisku alivinnuni eru bygdur sum tvíkiljur. Orsøkin er tann, at alivinnan hevur tørv á praktiskum arbeiðsbátum við stórum dekki og góðum stabiliteti. Ein tvíkilja flýtur á tveimum skrokkum. Skrokkarnir hava hvør sítt maskinrúm og harvið fleiri tvífoldar skipanir umborð. Vanliga er generatorrúmið og lastarrúmið í hvør sínum skrokki.

Dekkið verður bygt omaná skrokkarnar. Á dekkinum er vanliga kranar og spøl sett í, sum varandi loysn. Møguleiki er eisini at seta fyríbils loysnir upp á dekkinum, so sum tyngri útgerð til at vaska nóttir við.

Stýrihúsið er staðsett í forskipinum. Í forskipinum er WC og tær størri tvíkiljurnar hava eisini eitt lítið lugar. Tvíkiljur eru bygdar úr stáli og aluminium. Tær minstu tvíkiljurnar eru á leið 12 metrar langar og 5 metrar breiðar. Tær størstu eru 20 metrar langar 9 metrar breiðar. Størsta ferðin er 9 – 12 sm/t. Minsta manningartall er 2 fólk.

### **Vinnuøki:**

Allir alibátarnir virka í alivinnuni. Virkisøki er fyri tað mesta á froyisku firðunum. Sostatt er siglingarøki avmarkað til F1 t.e. 2 fjórðingar úr grundlinjunum. Í sambandi við arbeiðsuppgávur verður skilt ímillum trýggjar støddir av alibátum í alivinnuni.

### **Reglutilvísing:**

Fráboðan F, vinnufør undir 15 metrar, við ískoyti, sí regluportalin <https://fmareglur.konsult.fo/>

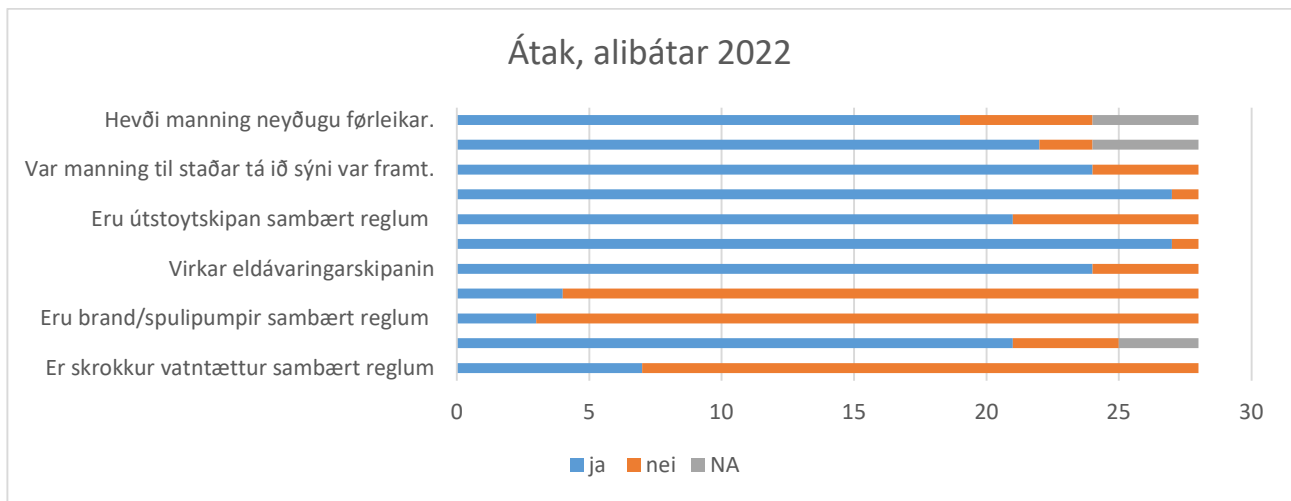
## Átak:

Sjóvinnustýrið hefur í vár og summar kanna 28 alibátar, ella tað ið svarar til 34% av samlaða talinum av alibátum í Føroyum. Bátar í flestu aliløkjum hjá fyrirkunum Luna, Mowi og Bakkafrost eru við í nevndu kanningini.

Sjóneykan varð sett á:

Skrokkætteleika, brandpumpur, spulipumpur, lensipumpur, eldávaringarskipan, eldsløkkiskipan, útstoytsskipan, bjargingarútgerð, útbúgving og førleikar.

## Úrslitið av kanningunum:



### 1. Stabbamynd, átak 2022 alibátar

#### **Hevði manning neyðugu førleikar í at brúka eld ávaringar og sløkkiskipan umborð**

68% er svari játtandi, 18% noktandi og 14% sum ikki kunnu staðfestast tí at eingin av manningini var umborð.

#### **Hevur manningin ásettu útbúgving**

79% er svarið játtandi, 7% noktandi 14% sum ikki kunnu staðfestast tí at eingin av manningin var umborð.

#### **Var manningin til staðar tá kanningin var gjørd**

86% er svarið játtandi 14% noktandi. Orsøkin til at manningin ikki var umborð var at bátar vóru á beding tá Sjóvinnustýrið var umborð.

#### **Er bjargingarútger í lagi**

96% er svarið játtandi og 4% noktandi.

Áherðsla var lögð á at kannað um bjargingarbátur var umborð, um bjargingarbáturin var festur og um viðlíkahildin sambært reglunum.

#### **Er motor útstoytsskipanin sambært reglunum**

75% er svarið játtandi og 25% noktandi

Áherðsla var millum annað at finna útav um virkandi hitafølari var á vát útstoytsskipanum.

#### **Virkar eldsløkkingskipanin**

96% er svarið játtandi og 4% noktandi

Áherðsla var lögð á at kanna um skipanin virkar og at skipanin er eftirhugd av løggildum undirveitarara.

***Virkar eldávaringarskipanin***

86% er svarið játtandi og 14% noktandi

Áherðsla var lögð á at kanna um skipanin er eftirhugd av løggildum undirveitara sambært reglunum.

***Eru lensipumpur sambært reglunum***

14% er svarið játtandi og 86% noktandi

Áherðsla var lögð á at kanna um pumpur vóru rætt ísettar og um kapasitetur á pumpum er sambært reglunum krøvunum og um pumpur kunnu súgva úr øllum rúmum sum ásett.

***Eru brand og spulipumpur sambært galdandi reglum***

11% er svarið játtandi og 89% noktandi.

Áherðsla var eisini her lögð á at kanna um pumpur vóru instaleraðar rætt, um kapasitetur á pumpum er sambært krøvum.

***Er róðurstong millum kiljur og er hon í lagi***

75% er svarið játtandi og 14% noktandi og 11% ikki relevant

Áherðsla var lögð á at kanna um róðurstong var millum kiljurnar, og um møguligar gjøgnumføringar eru vatntættar. Tey 11% umboða alibátar við einum skrokki.

***Er skrokkurin vatntættur sambært reglum***

25% er svarið játtandi og 75% noktandi.

Áherðsla var lögð á at kannað um kaðal og røraføringar millum rúm í bátinum eru vatntættar sambært reglum.

**Viðmerkingar:**

Sum kanningin vísur, so eru størstu avbjóðingar á økinum, skrokktættleiki, brand, spuli og lensipumpur.

Sjóvinnustýrið hevur arbeitt við hesum avbjóðingunum, og fyri at vinnan skal fáa eina greiða ábending um hvørji krøvini eru, er ein sokallaða javnvirda (ekvivalenta) loysn fyri brand, spuli og lensipumpir gjørd, ið kann nýtast ístaðin fyri galdandi reglur á økinum. Ein ekvivalent loysn er ein loysn ið er minst líka trygg og góð sum galdandi reglukrøv.

Í samband við skrokktættleiki hevur Sjóvinnustýrið víst á hvussu rør og kaðal gjøgnumføringar eiga at verða gjørdar sambært reglum á økinum, og at tað eru fleiri góðkendrar loysnir á marknaðinum til endamálið.

Sambært kanningini eru alarmer á útstoytskipanirnar ikki nøktandi, og er tað oftast hitafølari í manglar á útstoytskipanini. Har tað er ein partur av ávaringarskipanini, eigur alarmur at vera settur í skjótast til ber.

Útbúgving av manning gongur rætta vegin, tó ikki heilt uppá pláss. Førløikarnir til at brúka eldávaringar og eldsløkkingskipanir kundi eisini veri betri.

Tað er at frøast um at bjargingarútgørd, eldsløkki og ávaringarskipanir er í lagi í allar flestu bátunum.

Fyri at røkka málinum um at allir alibátar lúka krøvini fyri omanfyri nevndu øki, hevur Sjóvinnustýrið sett eina skiftistíð fyri eigarar og manning um at fáa viðurskiftini í rættlag sum skjótast, og í seinasta lagi við komandi høvuðssýn, trygdini á sjónum at gagni.

Sjóvinnustýrið fylgir áhaldandi gongdini í málinum og vit takka fyri gott samstarv við eigarar og manning á bátunum í hesum málið.

Vinarliga

Sjóvinnustýrið